

No schoole

06.09.1975

Je stoend vomme... M'n kleinzeune... Jaa z'n éésten dag no 't school' achter de rik... Over z'n lienkerkaake liepen d'r twi zwarte strieptjies, en z'n bloende vlaskop was ol olle kanten versierd mè klistjes hoar, deur 't zweeten in mekoar gestriengeld... An z'n lienkerneuzegat zaag je 't begun van 'n snottebelle...

Z'n veste zaat los en 'n beetje schééf over z'n kleine schoertjes... 'k En zelve m'n kleeren angedoan, zeittie langs z'n neuze weg... D'ieffrouwe wilde hem helpen, mo je was in 'n hoek gevluucht vo zelve z'n slunstjes an te trekken... Van mama aa gezeid, dattie niet mocht achterloaten...

D'éne brittille van z'n broekstje hieng te fladderen tegen z'n okselgat... Jaa moeten ka... doen, en d'ieffrouwe aad hem g'holpen, mor oss' olfweege was, begost da' meiste nevens hem te tieren dass' in heur broek an't pis... was, en z'aad hem en z'n broek en z'n britillen moeten in plan loaten... En van voortdoen was t'r loater nieten mir in huus gekommen...

Up z'n lienkerknie, en boven z'n rechterooge zaatter 'n groate rôô plekke... 'n Madam met 'n witte schort' an was met 'n flastjie gekommen, ostie ol loopen gesubbeld was, en mè heel z'n santeboetiek tegen de meur van de schoole gekwakt was... Die madam 'n gieng noois gekommen èn, aattie z' gaffel nie opengezet, en gebruld dass't twi stroaten verder kosten hoaren...

Up z'n rik hangde z'n nieuwste anwinste... Z'n boekentas... Je stoenk nog no de nieuwigheid, en 'k mosten hem helpen vo de gispen los te krieggen... Mè geboaren lik 'n arsiettikt die pas z'n dieplomm' gekregen èd toogdetje z'n kleurenkrijjons, en z'n pennezakstje, en 't plastiekstje waarin das' z'n boetterham vo 's achternoens aa gezeeten... D'r zaaten nog twi kajéés bie en 'n boekstje mè zantjes

van Kongfoe, mo jaat de dié nie meugen uuthollen van d'ieffrouwe...

Zoender da'k d'r omme vroegen begostje te vertellen... Dattie ol 'n slicht punt gèt aad, omdattie an 'n meisj' heur hoar getrokken aad... Dattie 'n héélen hoop mè blokstjes gekreegen aad, ollemolle van verschillende kolleuren, vo torretjes en kastelen te maaken... Dattie in de joengen die nevens hem zaat z'n ore gebeten aad, omdattie 'n brokke van z'n koeke geschoept aad... Dattie vo pieppie één viengertje most upstééken, en vo 't andere twéé enzovoars enzovoars...

Ozze'k hem zeijen dattie dus ol vééle geléérd aad, bekeektje mien lik vo te zeggen: weete'j gie wel watdat dat is 'n schoole...? Ton drooitdetje hem omme schoaf de voarrkant van z'n vestemouwe over z'n snotneuze, en zei, dat 't gin goe ieffrouwe was waardattie bie zaat, van dattie morgenuchtend weere moste goan omdasse nog héél vééle te vertellen aad...

'k Hèn hem ton uitgeleid dattie nog veele lange joaren gienk moeten no de schoole goan, omdatter zodoanig veele te leeren was, dattie dat up één dag nie in z'n kooker koste krieggen... 't Eénige antworde danne'k kreegen, was 'n liptje die nor omléége zakte, 'n nieddig weg en weere shudden van z'n hoofd, en uutindellik tuschen twi snikken in, de meldienge dattie ieffrouwe heur gienk kunnen bezighoekden met die ander joengers, mo dattie mee gienk goan mè z'n voader vo te gon gon werken...

Up da' moment kwaam m'n vrouwe tusschen, met de vraage ostie nie geschréémd aad, os z'n mama hem binnendei in de schoole...

Je bekéék heur, stak z'n bost vorruut lik 'n oedstriedder die

Viere vo twientig frang

11.10.1975

'n nieuwe middollie angespèld wordt, en zei: Gin naagele...
Mo mama wel...

't Is 'n feit, datter in 't Nunnegat, woarda'k ik weunen in 'n huuzetje van de bouwmatschappie, menschen weunen, die 't leven langs de beste kan uppakken... Menschen, die nie gediend zin mè flang-flang, en die ook gin flang-flang an j'n kunne smèiren osse joen entwa zeggen èn...

En één van di soarte is Kamiel... Volgens die regiesters van de burgerlikke stand: Kamiel, Jozef, Marie Boeteman... Die Jozef en Marie, èk te danken an 'n tiek nirveu van m'n moedder, zegtie oltied... Me moedder ee joaren an 'n stik 't stalletje van Bètléjém gezet in de kerke, en da' woaren de twi bilden woordase moeilijk wèg mee wiste vo ze vaste te zetten... En angezien da'k ik ook zowwen vrikkeljoen woaren ok up de wèireld kwaamen, eesse die naamen an mien gegeven...

Kamiel is 'n zunnekiend... Je lacht oltied, j'it lik 'n diekke dèlver, je drienkt lik 'n Zwitser, en ostie moe is van werken, gottie gon doppen toedat z'n neuz' uuthangt...

Rosalie, Kamiel z'n vrouwe, eed hem verzeekers ol hoenderd kéren verdréégd van buuten te smietten... Niet dattie teveele droenke nor huus komt, of heur ofkuust, of z'n minnat nie 'n verzorgt wee, da' nie'... Mor omdattie olles en nog entwa meepakt nor huus... Dat huus is nèlfentied lik den hangaar van 'n oed-iezermarsjang... Villoowielen, kapotte banden, 'n zeefde en 'n moar met 'n gat in, 'n versleeten kaffiekanne, en 'n puupperèk, je ku van olles en nog entwadde vienden bie Kamiel...

't Gienk zelfs zodoanig verre, da' Rosalie eest den brol van heur taafel en heur keukestoove moste buutenvaagen, eer dasse vo 't eeten koste zorgen...

'k èn 't ééne ki meegemakt, dat 't mens up 't punt stoend van hem te vermoarden... Peist e ki: jaad achter den dop

de vuulbakken wist gon uutkuusschen up zoek achter 'n oedde lampaddir... Jaat hem 'n ki moeten zien... Je gieng hem nie pakken mè gin tange... Van z'n veste kostje soldoatesoepe koken, en z'n broek stoen rechte van 't vet en de vuuligheid... En ton moeije nog weeten, da' Rosalie d'ééste joaren van heur upvoedienge deuregebracht aad in de Sint Andree, waardat de nunnetjes indertied hunder teenaagels aan gekuust osse no 't twallèt gewist aan... Best dat d'n oenderpaster zuust up bezoek was, vo 't reegelen van de joarmesse van voadere, en da' Rosalie heur tuumen 'n bitj' ingeboenden aad... D'r gienk van Kamiel verzeekers nie veele mi van ooverschieten...

Gisternaavend kwaamtie neevens me zitten bie Manse de Bubbele, in de kaffee van 't hoekstje... 't Woaren weer 'n ki petatten zoender spraake bie hem thuus zeittie... Rosalie keek nor hem, lik Stoffels no z'n katte, en je most biekans up z'n bloate kniën zitten voraleer dass' heur kaakebéén opendeed...

Tusschen twi slokken an z'n piente, zeittie zes keeren "och ja", en d'r achter dééttie an zelfbeschuldigienge... 't Was zien foute... Jaa weer vil te zeere geklapt... Gow ja... De gééstigoard willen uuthangen hé, je wit hoedat da' goat... En je kostie toch ook nie weeten, dat 't weere gienk teegensloan os Rosalie heur waste moeste buutenhangen hé...?

Jaa snuchtens bie 't upstaan gezeid, dattie in 'n groate bradderie zaat, waardasse gin broeken en oenderlievetjes en ol die diengen verkochten, mo vrouwen... vrouwen menéere...

Briezziette Bardoo aatie do zien liggen vor hoenderdduusd frang... Die bloat' Hollandsche do... Van Ammelafèiren, vo viftigduusd...

Up da' moment aa Rosalie gevraagd, osse zie ook in die bradderie laag...

Joaje, aa Kamiel gezeid... Bie de solden... In pakstjes van viere vo twientig frang...

Blanstje de Speitte

18.10.1975

Blanstje Vandewienkel is up pansiejoen... Da' go junder verzeekers wel nie véél interisseren, om de goeie reden dajje nie wit, wién da' Blanstje Vandewienkel is... En je zied olleene nie'... 'k Zin d'r zeekers van, datter gin drié zin die in 't Nunnegat weunen, die heur oender die naame kennen... En 't is pertang oender den dien, dassé ingeschreeven is in de rezziesters van den burgerlikke stand, en up de kiezersliesten...

Vraag gie èffenup achter Blanstje Vandewienkel, en de menschen gon hunder schoeren uptrekken, mo vraag mor 'n ki achter Blanstje de Speitte, ze gon je direkt no 't Nunnegat 24 loadsen...

Je go junder nu misschien ofvraagen, vanwoar dassé die Speitte achter heur voornaame g'old eed, mo je got het direkt verstaan... Blanstje is 'n infirmiejjeire, je wit wel, éne van die vrouwtjes die dag en nacht an 'n stik van 't éne no 't andere rotsen, vor olhier trèkgloazen te gon zetten, en oldor 'n taptje te steeken, of 'n piekkeure te geeven... Kortom, ene van die goeie zielen, die de menschen die zéér èn, 'n bitje soeloas bezorgen...

Joaren an 'n stik ee Blanstje da gedoan... En met hèrt en ziele meneere... En ols speessiejolieste... Speessiejolieste van de piekkeuren... D'r woaren d'r verzeekers gin tiene in heel den Bilziek, die azzo 'n speite kosten zetten lik Blanstje... Z'aad de kneepe weg, vo j'n vel vaste te pakken, en die nolde d'r in te vroettelen, datje d'r in schoat, lik 'n flisse in 'n veugelpiek... Moste'j ol d'ampoellen dassé gespeit eed up 'n hoop zien liggen, ze zoen verzeekers mè moeite up de groate Mart kunnen...

Blanstje is noois getrouwd gewist... Vuuletoengen zeggen wel, dass' 'n ki gevrijd eed, mo dat dien onnoazelen tuut heur loaten zitten eed, mo 'k gelooven d'r nie veele van...

Feit is, os je do met heur over klapte, dass' azzo 'n lach over heur oazzichte liet glètsen, woarvan dajje nie kost utmaken ost van verdriet was, of dass mè joen den aap hiel...

Ze sloeg het ton oltied met 'n lachertje'n of... 'k En in m'n leeven vil vintebillen gezien, zei ze ton... En 't was roare ost'r 'n kir 'n schoanen tusschen zaat... En dodeure zienne'k toe de konstatoassie gekomen, os de reste van de vinten, pluus hunder karaktèire, van 't zelfste kalliebbber is of 't vlees van hunder billen, da'k beeter zoender kènnen voarsdoen...

Dobbie, zeg ze... De vinten zin nog slichter of kleine joengers... Hoeveele ènne'k d'r nie gèt, die ol begosten te moarelen en te tuutten, en 'k woaren nog beezig mè m'n speitt' uut t'ollen...

En nu is Blanstj' up pansiejoen... De menschen van de buurroo woardasse werkt, èn d'r 'n feestje van gemakt... Vo 't afscheid... Je wit wel hoedat da' goat... Met 'n spiets van den boas van 't spil, overhandigienge van kaddoos en blommen, en ton achternoar nog de gelegenheid vor 'n groantje te pèkken... 't Was wel mor 'n koekd plaatje, mo gow, 't was toch entwadde...

'k Aan ze willen zien stoan... Met in heur oogen de twienkellienge van 'n oedde joenge dochter, die veele wit, mo winnig zegt, en de bost vorruut joengens, in 'n volluumme dajje d'r 'n klein schouwgarنيetteurtje kost upzetten...

En nu is Blanstje de Speitte thuus... Upgenoomen in de groate familie van de dèrde leeftied... z'Aan heur moeten 'n éretèken geeven... 'n Schoanen... Van ik, vo mien, ze verdiende't... Ol was 't mor énen vo moed en

zelfopofferienge...

Mor hier bie ons, is 't oltied 't zelfste... De dié die ze verdienen 'n krieggen ze nie... Ze geeven wel 'n goedde schoe an 'n voetbolliet... Ze mochten Blanstje wel 'n goedde speitte gegeven èn...

Zenobietje Vierstroate

31.10.1975

Zenobietje Vierstroate is heur naame... Indertied getrouwd gewist met Evarriest Schienkelbeen, beter gekend ols "den droogstoppel"... 'k Zeggen wel indertied, van 'n joar of zesse geléén aattie up 'n koele nuchtend z'n puuppe uitgeklopt, en wastje no Sinte Pieter vertrokken...

Zenobietje was olleene achtergebleven... Ze n'aan noch kiend noch krooie, en kwestie van de famiellie... Gin één van de twee aatter nog vele kompaks mee gèt... Ze woaren achtergebleven... Den een achter den anderen... Up de begraavienge woaren ze nog wel 'n kir ofgezakt, vo te kiekken ost'r misschien lienks of rechts nog entwa te begazzen viel, mo 't was an hunder neuze... Zelfs gin koekkestuutte met 'n tasse kaffie! 'k Loaten voaren van 'n dreupeltje... 't Was pertang koekd dien dag...

Den dag achter de begraavienge was Zenobietje no de paster gewist... Vor olles te betollen, en vor in passang te vraagen, ostie heur nievvers an gin platstje kost helpen, vor 'n frankstje bie te verdien'... Van met da' pansiejoentje van Evarriest was da' nie meugelik vo roend te kommen... Toet... Osje héle dagen kazzakken met hoarienk up j'n talloare kreeg...

En Zenobietje was stoeltjezetster geworden... In de platse van Fiellemeine 't Ankergat, die ol joaren krom liep van 't fleurressien... Zaad da' werk met 'n overtuugienge gedoan, Zenobietje... Dêr gienk gin éénen up 'n stoel gon zitten, of zaad hem bie z'n schabbernak... Je mocht teloate kommen in de mèsse, mo betollen gieng je...

En up 'n dag was 't gedoan... Azzo inééns... De paster was t'r achter gekommen da' Zenobietje nu en ton e kir van schortezak miste, en met 'n ferme koekkestuutte frangs nor huus gienk... Pastors zin dor in de reegel straf in... Suurtoe os t'r kartjes en frangs mee gemoeid zin...

Domme zaat Zenobietj' up stroate... En omdasse gin soelloas moste verwachten van ol de kant van de katteliëkken, gienk ze met heur ziekeboekstje no de sostjes, en veranderde van kleur... Da' gebeurt nog... Suurtoe mè polletiekkers... Mo van de die klappen ze nie... Van 'n oedde stoeltjeszetster wel... Héél 't Nunnegat liep t'r vul van...

Zenobietje lapte't an heur hiele... Ze wier zelfs propagandieste van de sostjes... Van z'aan heur an werk g'holpen... Nateurlik nie in heur speessiejollieteit van stoeltjeszetster, van da' kunnen ze bie de sostjes nie gebruiken, mo z'aan heur 'n platstje an d'hand gedoan in 'n groat hottil... An de wééséé's... 'n Bààntje, woardatter veele stoeltjeszetter zoe'n lopen kwiellen vodder an te geraaken... 't Is nie lastig, en 't briengt up... Van tusschen de wééséé en de doad, is t'r gin verschil... Eer dajje wilt of niet, goan moeije toch...

Nauwegezet en oltied schoan up eure, was Zenobietje drie joar an 'n stik dag in, dag uut, nor heur "werk" gewist... En dag an dag, aasse met 'n zeemzoet poatersmuultje de kalanten goen dag of goen avend gezeid, en 't geld van 't woater in heur schortezak loaten verdwiennen... En de vinten die met olle geweld in de kant van de vrouwen wilden binnenkommen, no den overkant gezoenden... Van Zenobietje zaat an de vrouwenkant... Jaa wel méér te doen of an de vintenkant, mo 't geld verzoet den oarbeid... En je zit oender j'n eigen soarte... Trouwens, ol de vintekant gienge'j ol méér 'n gevol vor handen èn, van één die wegliep zoender betollen... En de vrouwen doen da' nie...

Gisterenuchtend, zaat ze neevens me up den ottoobus... En ze keek bedrukt... Azzo lik 'n soarte van 'n moeder van smarten... Ozze'k heur vroegen, os 't misschien nie gienk met de gezoendheid, schudde ze heur gerimpeld koptje

van néén...

Zuuste vo damme moesten ofstappen, kwaame't derruut... Ze was van de vrouwekant, no de vintekant moeten goan... 'n Saanzemènt, lik dassé zeggen... Up bevèl van den doktor... Jaad heur verandierienge van lucht voarengeschreven...